

Kontor/afdeling
Havvind

Dato
26-06-2025

J nr. 2019 – 82735

/[IDGMP/MJHT]

Afgørelse om anvendelse af nødforordningens artikel 6 på tilladelsesprocessen for forlængelse af elproduktionstilladelsen for vindmøllerne nr. 1-10 i Middelgrunden Havvindmøllepark

1) Afgørelse

Energistyrelsen har den 8. oktober 2024 modtaget en ansøgning fra HOFOR Vind A/S (herefter "HOFOR" eller "Tilladelsesindehaver") om anvendelse af nødforordningens¹ artikel 6 til at undtage projektet vedr. forlængelse af elproduktionstilladelsen for vindmøllerne nr. 1-10 i Middelgrunden Havvindmøllepark for artsbeskyttelsesvurderingerne i henhold til artikel 12, stk. 1, i direktiv 92/43/EØF (habitatdirektivet) og i henhold til artikel 5 i direktiv 2009/147/EF (fuglebeskyttelsesdirektivet).

Der er fastsat supplerende bestemmelser til nødforordningen, herunder til anvendelse af forordningens artikel 6 i bekendtgørelse nr. 774 af 20. juni 2024².

Energistyrelsen træffer hermed ifølge nødforordningens artikel 6 samt § 5 i bekendtgørelse nr. 774 af 20 juni 2024 afgørelse om, at projektet kan undtages for artsbeskyttelsesvurderingerne i henhold til artikel 12, stk. 1, i habitatdirektivet, som gennemført i dansk ret, jf. §§ 4-5 i bekendtgørelse nr. 588 af 26/05/2025³, og § 10, stk. 1, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 521 af 25 marts 2021⁴ (artsfredningsbekendtgørelsen) og i henhold til artikel 5 i fuglebeskyttelsesdirektivet, som gennemført i dansk ret, jf. artsfredningsbekendtgørelsens § 4 og jagt- og vildtforvaltningslovens § 7, stk. 2.

Afgørelsen meddeles på følgende vilkår:

1.1 Med det formål at beskytte flagermus mod forsætligt drab som følge af kollision med rotorbladene jf. artsfredningsbekendtgørelsens § 10, stk. 1, skal

¹ RÅDETS FORORDNING (EU) 2022/2577 af 22. december 2022 om en ramme for fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi, som ændret ved EUT L 335 af 29.12.2022, s. 36.

² Bekendtgørelse nr. 774 af 20. juni 2024 om fastsættelse af supplerende bestemmelser for anvendelse af visse dele af Rådets forordning (EU) 2022/2577 om en ramme for fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi og Rådets forordning (EU) 2024/223 om ændring af EU-forordning 2022/2577

³ Bekendtgørelse nr. 588 af 26/05/2025 om administration af internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter vedrørende projekter om etablering m.v. af elproduktionsanlæg og elforsyningsnet på havet.

⁴ Bekendtgørelse nr. 521 af 25. marts 2021 om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt (artsfredningsbekendtgørelsen).

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

vindmøllerne stå stille eller dreje med en maksimal vingespids hastighed på 50 km/t, når middelvinden målt i 10-minuttersintervaller i nacellehøjde er under 6 m per sekund.

Vilkåret gælder fra en time efter solnedgang til solopgang i perioden 1. april til 31. oktober.

Vilkåret gælder ikke, hvis temperaturen målt i nacellehøjde er under 11 grader Celsius og i tilfælde af kraftig regn. Kraftig regn defineres som mere end 1 mm per 10-minuttersinterval.

- 1.2 Med henblik på at styrke viden om projektets påvirkning af flagermus, skal tilladelsesindehaver igangsætte et overvågningsprogram. Programmet skal som minimum dække 2 år (minimum april-oktober). Tilladelsesindehaver har indsendt en overvågningsprogram, som er godkendt af Energistyrelsen.

Overvågningsprogrammet skal afsluttes ved indsendelse af en rapport, der præsenterer hvilke arter, der forekommer i området og aktiviteten af de enkelte arter i relation til tidspunkter og dato samt relevante vind- og vejrforhold, herunder bl.a. temperatur, vindstyrke, nedbør osv. Der skal desuden fremsendes delrapporter, der præsenterer data fra hvert af de 2 år (sæsoner).

Indsamlede miljødata skal stilles til rådighed for offentligheden, hvorfor Tilladelsesindehaver skal sikre, at data er kvalitetssikrede og af format således, at de kan overføres til de relevante offentlige databaser efter anvisning fra Energistyrelsen.

Tilladelsesindehaver skal opbevare data, der er indsamlet gennem overvågningsprogrammet og skal ved Energistyrelsens forespørgsel levere disse til Energistyrelsen eller rapportere til relevante databaser.

Begrundelsen fremgår nedenfor af afgørelsen.

2) Sagsforløb

HOFOR har den 21. december 2020 ansøgt om forlængelse af elproduktionstilladelsen af vindmøllerne nr. 1-10 i Middelgrunden Havvindmøllepark med en kapacitet på 20 MW, og har senest den 21. maj 2025 indsendt opdaterede oplysninger til ansøgningen.

Nødforordningen fastsætter bestemmelser, der kan fremskynde tilladelsesprocessen for projekter om vedvarende energi. Forordningen trådte i kraft den 30. december 2022 og blev ændret ved Rådets forordning (EU) 2024/223. Det følger af nødforordningens artikel 10, at den anvendes i en periode på 18 måneder

fra ikrafttrædelsen, idet artikel 1, artikel 2, nr. 1), artikel 3, stk. 2, artikel 3a, artikel 5, stk. 1, og artikel 6 og 8 dog finder anvendelse indtil den 30. juni 2025.

Forordningen er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Forordningen indeholder imidlertid en række bestemmelser, hvis anvendelse i Danmark helt eller delvist beror på, at det nationalt fastsættes, at bestemmelserne skal finde anvendelse. Der er i den forbindelse i bekendtgørelse nr. 774 af 20 juni 2024 fastsat supplerende bestemmelser til nødforordningen. Bekendtgørelsen fastsætter bl.a. supplerende bestemmelser til anvendelsen af nødforordningens artikel 6.

Energistyrelsen har den 8. oktober 2024 modtaget en ansøgning fra HOFOR om anvendelse af nødforordningens⁵ artikel 6 til at undtage projektet (forlængelse af elproduktionstilladelsen for vindmøllerne nr. 1-10 i Middelgrunden Havvindmøllepark) for artsbeskyttelsesvurderingerne i henhold til artikel 12, stk. 1, i direktiv 92/43/EØF (habitatdirektivet) og i henhold til artikel 5 i direktiv 2009/147/EF (fuglebeskyttelsesdirektivet).

Afgørelsen har i perioden 4. juni 2025 til 18. juni 2025 været i myndighedshøring. Energistyrelsen har ikke modtaget bemærkninger til udkastet.

3) Begrundelse for afgørelsen

Nødforordningens genstand og anvendelsesområde følger af forordningens artikel 1. Bestemmelsen lyder således:

"Ved denne forordning fastsættes der midlertidige regler af hastende karakter for at fremskynde den tilladelsesproces, der gælder for produktion af energi fra vedvarende energikilder, med særligt fokus på specifikke teknologier eller projektyper for vedvarende energi, som på kort sigt kan øge tempoet for udbredelsen af vedvarende energi i Unionen.

Denne forordning finder anvendelse på alle tilladelsesprocesser, der har en startdato inden for dens anvendelsesperiode, og berører ikke nationale bestemmelser, der fastsætter kortere frister end dem, der er fastsat i artikel 5, stk. 1.

Medlemsstaterne kan også anvende denne forordning på igangværende tilladelsesprocesser, som ikke har ført til en endelig afgørelse inden den 30.

⁵ RÅDETS FORORDNING (EU) 2022/2577 af 22. december 2022 om en ramme for fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi, som ændret ved EUT L 335 af 29.12.2022, s. 36.

december 2022, forudsat at dette forkorter tilladelsesprocessen, og at tredjeparters allerede eksisterende juridiske rettigheder bevares.”

Det skal i den forbindelse indledningsvis bemærkes, at projektet og ansøgningen vedr. forlængelse af elproduktionstilladelsen til vindmøllerne nr. 1-10 i Middelgrunden Havvindmøllepark omhandler fortsat drift af et eksisterende anlæg til produktion af vedvarende energi, som behandles efter VE-lovens regler. Energistyrelsen vurderer på den baggrund, at der er tale om et projekt om vedvarende energi, der er omfattet af nødforordningens anvendelsesområde.

Som det fremgår af forordningens artikel 1, 3. pkt., gælder der visse betingelser for anvendelse af forordningens regler på en tilladelsesproces, der var i gang inden forordningen trådte i kraft den 30. december 2022.

Nedenfor fremsættes derfor først Energistyrelsens vurdering af, hvorvidt betingelserne for artikel 1, 3. pkt. er opfyldt, og derefter Energistyrelsens vurdering af, om betingelserne i forordningens artikel 6 er opfyldt i den konkrete sag.

3.1) Anvendelse af nødforordningen på en igangværende tilladelsesproces

Som bemærket ovenfor følger det af nødforordningens artikel 1, 3. pkt., at reglerne finder anvendelse på tilladelsesprocesser, der var i gang inden forordningen trådte i kraft. Det samme fremgår af bekendtgørelse nr. 774 af 20 juni 2024 § 2, der lyder således:

”§ 2. Bekendtgørelsen finder anvendelse på alle tilladelsesprocesser for produktion af energi fra vedvarende energikilder, der har en startdato inden for forordningens anvendelsesperiode.

Stk. 2. Bekendtgørelsen finder ligeledes anvendelse på igangværende tilladelsesprocesser, der ikke har ført til endelig afgørelse inden den 30. december 2022, hvis følgende to betingelser er opfyldt:

- 1) det forkorter tilladelsesprocessen, og
- 2) tredjeparters allerede eksisterende juridiske rettigheder bevares.”

Idet tilladelsesprocessen for projektet med at forlænge elproduktionstilladelsen for vindmøllerne nr. 1-10 i Middelgrunden Havvindmøllepark var igangsat forud for nødforordningens anvendelsesperiode, forudsætter anvendelsen af reglerne således, at de to nævnte betingelser er opfyldte.

Det er i denne forbindelse Energistyrelsens vurdering, at anvendelse af nødforordningen forkorter tilladelsesprocessen. Dette er henset til, at det vil forkorte tilladelsesprocessen, at projektet efter forordningens artikel 6 undtages for artsbeskyttelsesvurderinger i henhold til habitatdirektivets artikel 12, stk. 1, og fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 5. Hvis der eksempelvis skulle udføres

artsbeskyttelsesvurderinger for så vidt angår projektets påvirkning af flagermus, så ville dette efter omstændighederne forudsætte dataindsamling m.v., der samlet set kunne omfatte en proces med en varighed af minimum 1 år, da projektet er placeret i et område med begrænset viden om forekomst af flagermus.

Samlet set er det således Energistyrelsens vurdering, at nødforordningens regler kan finde anvendelse i den konkrete sag, idet betingelserne i forordningens artikel 1 samt bekendtgørelse nr. 774 af 20 juni 2024 § 2 er opfyldt.

3.2) Anvendelse af nødforordningens artikel 6

Det følger af nødforordningens artikel 6, at medlemsstaterne – under visse nærmere betingelser – kan undtage et projekt om vedvarende energi fra bl.a. artsbeskyttelsesvurderingerne efter habitatdirektivets artikel 12, stk. 1, og fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 5. Det forudsætter, at projektet er placeret i et område udlagt til vedvarende energi, og at der er gennemført en strategisk miljøvurdering af området. Det er Tilladelsesindehaveren, der skal anmode den relevante miljømyndighed om anvendelse af nødforordningens artikel 6. Anvendelsen forudsætter yderligere, at myndigheden i denne forbindelse skal vurdere, om der på grundlag af eksisterende data skal fastsættes passende og forholdsmæssige afbødende foranstaltninger for at sikre artsbeskyttelsen i henhold til habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”Medlemsstaterne kan undtage projekter om vedvarende energi samt energilagringsprojekter og elnetprojekter, der er nødvendige for at integrere vedvarende energi i elektricitetssystemet, fra miljøkonsekvensvurderingen i henhold til artikel 2, stk. 1, i direktiv 2011/92/EU og fra artsbeskyttelsesvurderingerne i henhold til artikel 12, stk. 1, i direktiv 92/43/EØF og i henhold til artikel 5 i direktiv 2009/147/EF, forudsat at projekterne er placeret i et særligt område for vedvarende energi eller et særligt netområde for tilhørende netinfrastruktur, som er nødvendig for at integrere vedvarende energi i elektricitetssystemet, hvis medlemsstaterne har fastsat et sådant område for vedvarende energi eller netområde, og at det pågældende område har været genstand for en strategisk miljøvurdering i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/42/EF ⁽¹⁾. Den kompetente myndighed sikrer, at der på grundlag af eksisterende data anvendes passende og forholdsmæssige afbødningsforanstaltninger for at sikre overholdelse af artikel 12, stk. 1, i direktiv 92/43/EØF og artikel 5 i direktiv 2009/147/EF. Hvis sådanne foranstaltninger ikke findes, sikrer den kompetente myndighed, at den erhvervsdrivende betaler en økonomisk kompensation for artsbeskyttelsesprogrammer for at sikre eller forbedre de berørte arters bevaringsstatus.” [Energistyrelsens understregninger.]

I bekendtgørelse nr. 774 af 20 juni 2024 er der som nævnt ovenfor fastsat supplerende bestemmelser for anvendelsen af visse dele af nødforordningen, herunder artikel 6. Det følger af bekendtgørelsens § 3, nr. 1, at der ved et særligt område for vedvarende energi forstås: *"Et område, der gennem kommune- eller lokalplan, landsplandirektiv eller havplan, er udlagt til vedvarende energianlæg og hvor der er foretaget en strategisk miljøvurdering i henhold til miljøvurderingslovens § 8."*

Ifølge § 5, stk. 1, kan en Tilladelsesindehaver inden for et særligt område til vedvarende energi anmode den kompetente myndighed om at vurdere, om et konkret projekt for vedvarende energi kan undtages fra artsbeskyttelsesvurderinger efter bl.a. §§ 4-5 i bekendtgørelse nr. 588 af 26/05/2025 og artsfredningsbekendtgørelsen. Det følger af § 5, stk. 3, at ved den kompetente myndigheds vurdering af, om stk. 1 finder anvendelse på et konkret projekt, skal det vurderes, om der på baggrund af eksisterende data kan fastsættes passende og forholdsmæssige afbødningsforanstaltninger.

Videre følger af bekendtgørelsens § 5, stk. 5, at ved anvendelse af stk. 1 fastsætter den kompetente myndighed hurtigst muligt passende og forholdsmæssige afbødningsforanstaltninger for det konkrete projekt for at sikre beskyttelsen af bilag IV-arter og fugle i deres naturlige udbredelsesområde. Sådanne foranstaltninger fastsættes på grundlag af eksisterende data, og den kompetente myndighed kan indhente yderligere eksisterende oplysninger hos Tilladelsesindehaveren, når dette er nødvendigt for myndighedens fastsættelse af passende og forholdsmæssige afbødningsforanstaltninger.

3.3) Projektet er "placeret i et særligt område for vedvarende energi"

Det følger af bekendtgørelsens § 3, nr. 1, at der ved et særligt område for vedvarende energi forstås *"Et område, der gennem kommune- eller lokalplan, landsplandirektiv eller havplan, er udlagt til vedvarende energianlæg og hvor der er foretaget en strategisk miljøvurdering i henhold til miljøvurderingslovens § 8."*

Middelgrunden Havvindmøllepark er placeret i et område, der er udlagt til vedvarende energianlæg i havplanen, der har været genstand for en strategisk miljøvurdering efter reglerne i miljøvurderingslovens § 8. På den baggrund er det Energistyrelsens vurdering, at betingelsen er opfyldt.

3.4) Energistyrelsens vurdering af behov for fastsættelse af passende og forholdsmæssige afbødningsforanstaltninger og artsbeskyttelse

HOFOR har oplyst, at der i forbindelse med forlængelse af elproduktionstilladelsen for vindmøllerne nr. 1-10 i Middelgrunden Havvindmøllepark ikke sker ændringer på anlæggets størrelse, udformning og karakter. Derimod kan det medføre, at der

vil være regelmæssige serviceeftersyn og mulighed for udskiftning af enkelte, mindre komponenter efter behov. Store komponenter som fundamenter og tårne, skal ikke skiftes.

Der sker ingen fysiske ændringer på anlægget som følge af en forlængelse af elproduktionstilladelsen. Forlængelsen af elproduktionstilladelsen medfører derfor ikke en anlægsfase, og potentielle påvirkninger af beskyttede arter i området, vil udelukkende omfatte potentielle påvirkninger som følger af driften af vindmøllerne nr. 1-10 i Middelgrunden Havvindmøllepark. Aktiviteten i området vil dermed forblive uændret sammenlignet med forholdene forud for etableringstilladelsen.

Ved brug af nødforordningens artikel 6 er der ikke pligt til at gennemføre en artsbeskyttelsesvurdering, men Energistyrelsen skal som kompetent miljømyndighed sikre, at der på grundlag af eksisterende data anvendes passende og forholdsmæssige afbødningsforanstaltninger for at sikre overholdelse af artikel 12, stk. 1 i habitatdirektivet og artikel 5 i fuglebeskyttelsesdirektivet. I det nedenstående argumenteres for hvilke afbødende foranstaltninger, der vurderes nødvendige, passende og forholdsmæssige for at overholde bestemmelserne i henholdsvis habitatdirektivets artikel 12, stk. 1, om bilag IV-arter og fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 5.

3.4.1 Bilag IV-arter

I henhold til habitatdirektivets artikel 12, stk. 1, gælder følgende forbud vedr. bilag IV-arter:

- a) alle former for forsætlig indfangning eller drab
- b) forsætlig forstyrrelse – i særdeleshed i perioder hvor dyrene er særligt sårbare
- c) forsætlig ødelæggelse eller indsamling af æg i naturen
- d) beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- og rastesteder.

Habitatdirektivets bilag IV-runder en liste af planter og dyr, som er strengt beskyttede i deres udbredelsesområde. I det levetidsforlængelsen for Middelgrunden Havvindmøllepark udelukkende omhandler den fortsatte drift af vindmøllerne nr. 1-10 i Middelgrunden Havvindmøllepark, kan bilag IV-arter, som udelukkende lever på land eller i ferskvand (padder, krybdyr, planter, insekter, bløddyr, hvirvelløse dyr, hasselmus, birkemus, ulv), ikke blive påvirket af levetidsforlængelsen. For bilag IV-arter, som helt eller delvist er tilknyttet havet, eller som trækker over havet, kan det derimod være relevante at vurdere behovet for afværgende foranstaltninger. Det gælder de resterende danske arter på bilag IV (snæbel, marsvin, hvidnæse, øresvin, vågehval og alle arter af flagermus).

På baggrund af eksisterende viden om forventet forekomst af bilag IV-arter i området omkring Middelgrunden Havvindmøllepark⁶ vurderer Energistyrelsen, at

⁶ Baagøe, H. & Jensen, T.S. Dansk pattedyrsatlas,

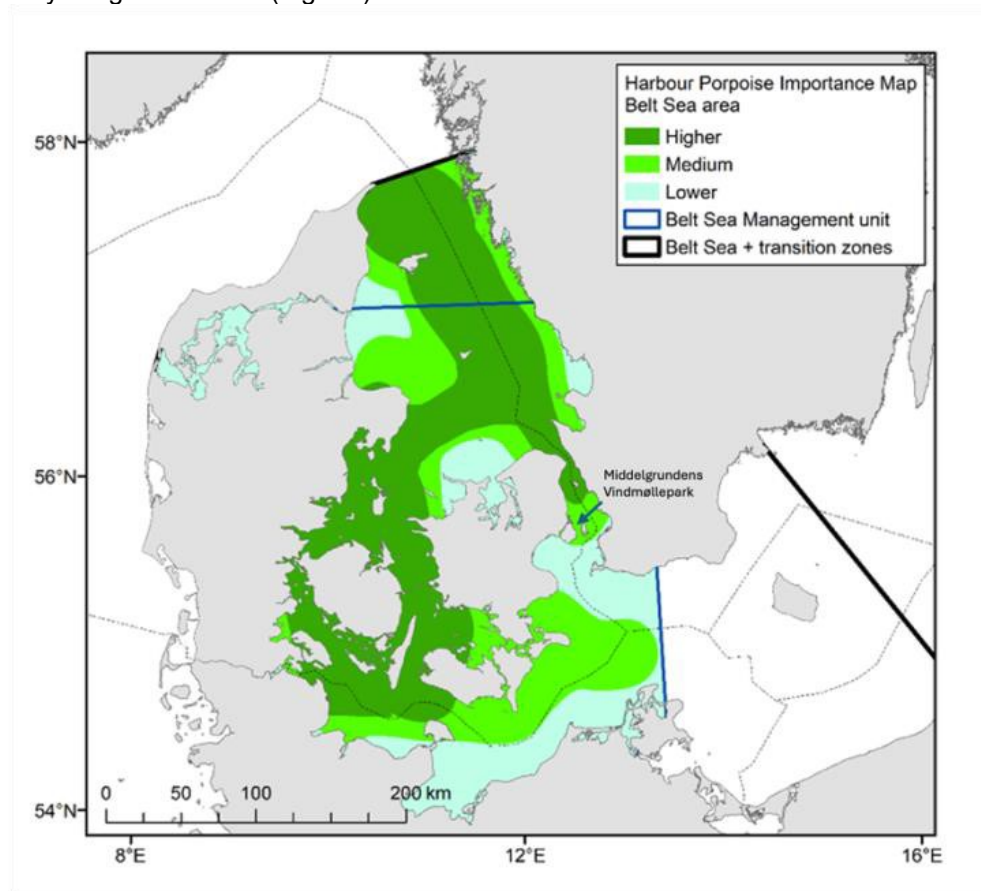
der i området kan forekomme flere forskellige arter af flagermus og marsvin. Andre hvaler kan forekomme sporadisk, men er sjældne i Øresund. Snæbel observeres i Danmark kun i Vadehavsområdet og i særdeleshed i å og vandløb og forekommer derfor ikke projektområdet. Vurdering af behovet for at gennemføre passende og forholdsmæssige afbødende foranstaltninger omfatter derfor udelukkende marsvin og arter af flagermus og beskrives i det følgende.

Afbødningsforanstaltning

3.4.1.1. Marsvin

Eksisterende viden

Marsvin er den eneste hvalart, som med stor sandsynlighed færdes i nærheden af Middelgrundens Havvindmøllepark. Siden 2007 er marsvin begyndt at forekomme i den centrale del af Øresund om sommeren, og den del af Øresund hvor Middelgrundens Havvindmøllepark har været i drift siden 2001 er af middel betydning for marsvin (Figur 7)⁷.

⁷ Sveegaard, S., Carlen, I., Carlström, J., Dähne, M., Gilles, A., Loisa, O., Owen, K., & Pawliczka, I. (2022). AU HOLAS-III Harbour Porpoise Importance Map Methodology.

Figur 1 Vurdering af de indre danske farvandes betydning for marsvin, baseret på positionsdata og data fra SCANS-III og Mini-SCANS-II. Middelgrunden Havvindmøllepark er anvist med en pil⁷.

Vurdering

I forbindelse med etablering og drift af en havvindmøllepark viser erfaringen, at der primært er risiko for påvirkning af marsvin i forbindelse med undervandsstøj i særdeleshed i anlægsfasen. Idet forlængelse af elproduktionstilladelsen ikke omfatter en anlægsfase med støjende aktiviteter, er det ikke relevant at indføre afbødende foranstaltninger af hensyn til at reducere undervandsstøj.

I driftsfasen kan vindmøller udsende støj, hvor størstedelen af lydene, der udsendes fra vindmøller, er under 400 Hz. Marsvins hørelse fungerer bedst ved meget højfrekvente lyde (VHF) mellem 1.000-150.000 Hz⁸. Det er derfor ikke sandsynligt, at marsvin får hverken høreskader eller adfærdsforstyrrelser af turbinestøjen⁹.

Som følge af forlængelse af elproduktionstilladelsen vil regelmæssige serviceeftersyn vindmøllerne nr. 1-10 i Middelgrunden Havvindmøllepark fortsætte som hidtil. Undervandsstøj fra skibe kan påvirke marsvins fødesøgning i stærkt trafikerede områder, idet de søger mod bunden, når et fartøj passerer over dem. Marsvin ophører med at søge efter føde, indtil fartøjet er passeret, hvorefter de genoptager fødesøgningen. Marsvin søger således kun til bunden og ophører med fødesøgningen, når der passerer et fartøj umiddelbart over dem. Set i lyset af dette, vurderer Energistyrelsen, at den fortsatte skibstrafik af serviceskibe til og fra vindmøllerne nr. 1-10 i Middelgrunden Havvindmøllepark ikke vil forårsage nedsat fødeoptagelse hos marsvin i området, da der er tale om få vindmøller, og vindmøllerne derfor kræver relativt få tilsyn. Dels er sandsynligheden for at et fartøj passerer umiddelbart over et marsvin lille, dels vil fødesøgningen i tilfælde af at et marsvin befinder sig under et fartøj kun ophøre nogle få minutter, mens fartøjet passerer.

Afbødende foranstaltninger

På baggrund af ovenstående vurderer Energistyrelsen, det ikke nødvendigt at indføre afbødende foranstaltninger af hensyn til marsvin.

3.4.1.2. Flagermus

Alle danske arter af flagermus er omfattet af habitatdirektivets bilag IV. Havvindmøller kan påvirke trækkende og fouragerende flagermus, idet de potentielt kan kolliderer med roterende vindmøllevinger eller blive udsat for barotraume på grund af ændringer i lufttryk omkring vingerne, når de bevæger sig hurtigt gennem luften, hvilket forårsager drab. Energistyrelsen har ikke kendskab til, at

⁸ Møhl & Andersen 1973

⁹ Tougaard, J., & Michaelsen, M., 2018

havvindmølleparker har en forstyrrende effekt på flagermus, hvorfor det alene er relevant at se på afbødende foranstaltninger ift. drab. Den eneste dokumenterede effektive afbødende foranstaltning til at reducere vindmøllekrab af flagermus er at stoppe vindmøllerne eller kantstille vingerne, så de kun roterer meget langsomt (justeret cut-in-speed)¹⁰.

Eksisterende viden

Der er ikke foretaget specifikke undersøgelser af flagermusforekomster ved Middelgrunden Havvindmøllepark. Da Middelgrunden Havvindmøllepark ligger kystnært (1,4-3,5 km fra kysten) er det sandsynligt, at havvindmølleparken kan udgøre et egnet fødesøgningsområde i sensommeren, hvor der på særlige dage kan forekomme store mængder af insekter over havet, som tiltrækkes af vindmøllerne. Desuden ligger parken i en sandsynlig flagermustrækrute, pga. den korte afstand mellem Sjælland og den svenske kyst¹¹. Det er derfor forventeligt, at der forekommer flere forskellige arter af flagermus på lokaliteten. Undersøgelser ved den tidligere planlagte Nordre Flint Vindmøllepark¹², der var planlagt syd for Middelgrunden, identificerede seks arter af flagermus, der var sandsynligt forekommende i Øresund (se Tabel 1). Derudover har undersøgelser, der er opsummeret i rapporten Flagermus og havvind¹³, vist, at otte arter forekommer i Bælthavet, herunder Øresund. Troldeflagermus, brunflagermus og skimmelflagermus er alle kategoriseret som langdistance trækkere. Det vides ikke hvorfra eller hvortil de trækker, ligesom den præcise trækrute heller ikke er kendt.

Tabel 1 Sandsynlige flagermusarter, der forekommer ved Middelgrunden Havvindmøllepark
^{12,13}

Flagermusart	Nordre Flint	WSP 2024	Trækkende
Sydflagermus (<i>Eptesicus serotinus</i>)	x	x	
Vandflagermus (<i>Myotis daubentonii</i>)	x	x	
Brunflagermus (<i>Nyctalus noctula</i>)	x	x	x
Troldeflagermus (<i>Pipistrellus nathusii</i>)	x	x	x
Dværgflagermus (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>)	x	x	
Pipistrelflagermus (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)		x	
Damflagermus (<i>Myotis dasycneme</i>)		x	

¹⁰ Morten Elmeros, Esben Terp Fjederholt, Julie Dahl Møller, Hans J. Baagøe, Jesper Bladt og Christian Kjær 2024. Opdatering af: Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV. Del 2 – Odde og flagermus. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 185 s. - Videnskabelig rapport nr. 603

¹¹ Seebens-Hoyer, A, Bach, L, Bach, P, Pommeranz, H, Göttische, M, Voigt, C, Vardeh, S, Göttische, M & Matthes, H 2021. Fledermausmigration über der Nord- und Ostsee Abschlussbericht zum F+E-Vorhaben „Auswirkungen von Offshore-Windparks auf den Fledermauszug über dem Meer“ (FKZ 3515 82 1900, Batmove). Bundesamt für Naturschutz mit Mitteln des Bundesministeriums für Umwelt, Naturschutz und nukleare Sicherheit

¹² NIRAS (2020). Nordre Flint Vindmøllepark. Miljøkonsekvensrapport. Udarbejdet for HOFOR Vind A/S, december 2020.

¹³ Christensen, M. & Hansen, B. (2023). Flagermus og havvind. Notat udarbejdet af WSP til Energistyrelsen.

Skimmelflagermus (<i>Vespertilio murinus</i>)	x	x	x
---	---	---	---

Artsspecifikke flyvemønstre for de arter, der er forventes i området, er angivet i Tabel 2.

Tabel 2 Artsspecifikke flyvemønstre for de arter, der er registreret i området.

Art	Beskrivelse
<i>Troldflagermus</i>	<ul style="list-style-type: none">- På land ses arten ofte dræbt under vindmøller. På havet flyver troldflagermus formentlig lavt over havet ved træk.- Langdistancetrækkende art.
<i>Dværg- og pipistrellflagermus</i>	<ul style="list-style-type: none">- Under jagt og migration over havet flyver dværgflagermusene lavt- Kort-mellemdistancetrækkende art.
<i>Brun-, syd- og skimmelflagermus</i>	<ul style="list-style-type: none">- Alle arter jager helt eller delvist i det fri og højt. Flyvehøjderne for brun- og sydflagermus er henholdsvis op til 50 m og 5-20 m. Der er ikke angivet en specifik højde for skimmelflagermus.- Brun- og skimmelflagermus er langdistancetrækkende arter. Sydflagermus er kort-mellemdistancetrækkende art.
<i>Arter af myotis slægten, herunder fx vand- og damflagermus</i>	<ul style="list-style-type: none">- Transportflugt foregår typisk i lav højde- Kort-mellemdistancetrækkende arter

Vurdering

Det er Energistyrelsens vurdering, at det er sandsynligt, at der er betydende forekomster af flagermus i området for Middelgrunden Havvindmøllepark.

Det er Energistyrelsens vurdering, at der ved meddelelse af tilladelser til havvindmølleprojekter i områder med potentielt betydende forekomster af flagermus, skal foretages en vurdering af påvirkningen ud fra forsigtighedsprincippet, jf. artikel 191, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) og EU-Domstolens praksis¹¹. Forsigtighedsprincippet indebærer, at hvis der er videnskabeligt grundlag for rimelig tvivl om skadevirkninger, skal denne tvivl komme de beskyttede arter til gode. Forsigtighedsprincippet anvendes fx i tilfælde, hvor videnskabelige oplysninger er ufuldstændige, foreløbige eller usikre, samt i tilfælde, hvor en foreløbig videnskabelig vurdering viser, at der er risiko for eventuelle skadelige indvirkninger på fx beskyttede arter.

På baggrund af ovenstående, og da vidensniveauet om flagermus omkring Middelgrunden Havvindmøllepark er utilstrækkeligt, vurderer Energistyrelsen, at forsigtighedsprincippet skal finde anvendelse, og at det derfor må antages, at flagermus benytter projektområdet, herunder arter af myotis-slægten samt brun-

syd-, skimmel-, dværg-, pipistrel- og troldflagermus, som er registreret i området. Der stilles derfor vilkår om afbødende foranstaltninger for at sikre overholdelse af reglerne om individbeskyttelse i henhold til habitatdirektivets artikel 12, stk. 1, litra a og b. Dette kan gennemføres ved målrettet driftsstop (cut-in-speed¹⁴), der vurderes at være det eneste effektive afværgetiltag¹⁰.

Afbødende foranstaltninger (cut-in-speed)

Energistyrelsen har til fastsættelse af et passende og forholdsmæssigt cut-in-speed inddraget praksis fra vindmølleprojekter på land i Danmark, praksis fra andre lande og viden fra andre studier, som belyser forholdet mellem flagermusaktivitet og vindhastighed over havet¹⁵.

Til eksempel er der i Danmark på land en generel praksis for at stille vilkår om cut-in-speed på 5-6 m/s målt i nacellehøjde for vindmøller¹⁶ i områder med betydning for flagermus. En praksis som er stadfæstet i klagenævnets afgørelser, hvoraf den seneste er fra oktober 2024^{17,18,19,20}. Derudover har Energistyrelsen stillet vilkår om et cut-in-speed på 6 m/s i nacellehøjde for havvindmølleparkerne Jammerland Bugt Kystnær Havmøllepark²¹ og Lillebælt Syd Havvindmøllepark^{22,23}, ligesom der for havvindmølleparker i fx Holland (Coast West) og Sverige (Kattegat Syd) er stillet konkrete vilkår om cut-in-speed af hensyn til flagermus på 6 m/s. Tilsvarende er der flagermusundersøgelser fra Kriegers Flak, som viser, at langt hovedparten af alle registreringer af flagermus er foretaget ved vindhastigheder i nacellehøjde under 6 m/s¹⁵. Energistyrelsen henviser i den forbindelse til tidligere afgørelser i bl.a. Miljø- og Fødevareklagenævnet som beskriver, at beskyttelsen mod forsætligt drab efter habitatdirektivet, ikke indebærer et krav om, at enhver risiko for tab af individer skal elimineres^{24,25}. Yderligere ønsker Energistyrelsen at bemærke, at der ikke er grund til at antage, at hovedparten eller en væsentlig del af den mindre andel af individer,

¹⁴ Cut-in-speed er den laveste vindhastighed, hvor turbinen begynder at producere energi. Cut-in-speed varierer afhængigt af vindmølletypen, men er normalt omkring 3,0-3,5 m/s. Cut-in-speed kan øges ved hjælp af et indgreb i møllens styrings- og kontrolsystem (SCADA).

¹⁵ WSP, 2023. Flagermus og havvind

¹⁶ Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelser: j.nr. 20/04068 af 27. oktober 2022, jr. nr. 19/00750 og 19/07987 af den 27. april 2022.

¹⁷ Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 23. oktober 2024 med sagsnummer 24/04218, 24/04223, 24/04256, 24/04929, 24/05066

¹⁸ Miljø og Fødevareklagenævnets afgørelse af 17. december 2020, Ringkøbing-Skjern: Vedr. 6 møller ved Heimdal – begrænsning. Sag: 18/05688 og 18/06682.

¹⁹ Miljø og Fødevareklagenævnets afgørelse af 23. december 2020, Ikast-Brande – 6 møller v. Midtjyske Motorvej – begrænsning. Sag: 18/04720, 18/06435, 18/04719, 18/04777, 18/04773, 18/04776 og 18/04778

²⁰ Miljø og Fødevareklagenævnets afgørelse af 7. juli 2021, Svendborg Kommune, Nr. Søby/Skiftekar, 2 vindmøller – begrænset. Sag: 20/12345 og 21/00280.

²¹ [Etableringstilladelse Jammerland Bugt Kystnær Havmøllepark.pdf](#)

²² [Etableringstilladelse for Lillebælt Syd Vindmøllepark.pdf](#)

²³ Energiklagenævnet har stadfæstet etableringstilladelse til Jammerland Bugt Kystnær Havmøllepark og Lillebælt Syd Vindmøllepark, jf. nævnets afgørelser af 23. maj 2025 med sagsnummer: 24/12157, 24/12193, 25/00228 og 25/00376.

²⁴ Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 10. december 2021 med sagsnummer 21/06969, 21/06968.

²⁵ Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 27. oktober 2022 med sagsnummer 20/04068.

der potentielt flyver ved vindhastigheder over 6 m/s (nacellehøjde), rent faktisk vil kolliderede med vindmøllerne, eller blive udsat for barotraume²⁶. Dette underbygges af, at hovedparten af flagermus på havet flyver lavt over havoverfladen (op til 10 m)²⁷, hvor de ikke er i risiko for at kolliderede med møllerne, fordi vindmøllerne har en frihøjde over havoverfladen på 26 meter.

Energistyrelsen vurderer på den baggrund, at et cut-in-speed på 6 m/s i nacellehøjde for vindmøllerne nr. 1-10 i Middelgrunden Havvindmøllepark (hhv., 61 og 65 m)²⁸ vil være et passende og forholdsmæssigt vilkår, som er i overensstemmelse med habitatdirektivets artikel 12, stk. 1, litra a. Energistyrelsen er opmærksom på, at der i DCE's opdaterede håndbog om bilag IV-arter¹⁰ anbefales driftstop af vindmøller i vigtige områder for flagermus, og at dette i visse tilfælde anbefales ved højere vindhastigheder end 6 m/s. Under hensyn til de konkrete forhold for området (herunder bl.a. de arter, der er registreret i området, vindmøllernes placering og vindmøllernes størrelse) samt generel viden om flagermus' færden over havet vurderer Energistyrelsen imidlertid, at et vilkår om cut-in-speed på 6 m/s, jf. vilkår 1.1, er passende og tilstrækkeligt til at sikre overensstemmelse med beskyttelsen efter habitatdirektivets artikel 12, stk. 1, litra a.

Et krav om et cut-in-speed, højere end vindmøllens naturlige cut-in-speed (typisk 3 m/s), medfører ikke nødvendigvis et fuldstændigt driftstop for en vindmølle under en vis vindhastighed. Derfor skal et krav om cut-in-speed suppleres med et krav om, at vindmøllen skal have en lavere rotationshastighed, så rotationshastigheden under 5 m/s (i 10 m højde) eller 6 m/s (i 100 m højde), ikke i sig selv udgør en risiko for flagermus. I vilkåret er vingespids hastigheden fastsat til maksimalt 50 km/t af hensyn til beskyttelse af flagermus. Der findes ingen forskning på området, men i sager vedrørende trafikdrab er der flere steder fastsat en hastighedsgrænse på 50 km/t, da det i de konkrete sager er vurderet, at dette udgør en tilstrækkelig beskyttelse af både fødesøgende og trækkende flagermus. Idet flagermus kun er aktive i de mørke timer, og desuden er følsomme over for temperatur og kraftig regn, er vilkåret også tilpasset i henhold hertil (jf. vilkår i afsnit 1).

3.4.1.3. Fugle

I henhold til fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 5, gælder følgende forbud:

²⁶ Pludselige trykændringer kan medføre skader på indre organer hos flagermus

²⁷ Fx Ahlen, I, H. Baagøe & L. Bach (2009): Behavior of Scandinavian bats during migration and foraging at sea. *Journal of Mammalogy* 90 (6): 1318-1323; Brabant et al. 2019, Activity and behavior of nathusius' pipistrelles *Pipistrellus nathusii* at low and high altitude in a North Sea offshore wind farm. *Acta Chiropterologica* 21(2):341-348.; Skiba, R. 2011, Bats in southwest Jutland and their threat to offshore wind turbines during autumn migrations across the North Sea. *Nyctalus* 16 (1-2): 33-44.

²⁸ Vilkåret om cut-in-speed på 6 m/s i nacellehøjde svarer til, at vindmøllerne begynder at dreje hurtigt rundt, ved vindhastigheder på ca. 5,1 m/s målt i 10 m højde, hvor flagermusene overvejende flyver over havet. Beregningen er lavet ved vindprofilberegneren [Windenergie-Daten der Schweiz](#)

- a) forsættigt at dræbe eller indfange dem, uanset hvilken metode der anvendes,
- b) forsættigt at ødelægge eller beskadige deres reder og æg samt fjerne deres reder,
- c) at indsamle deres æg i naturen og opbevare disse, også selv om de er tomme,
- d) forsættigt at forstyrre fuglene navnlig i yngletiden, i det omfang, en sådan forstyrrelse har væsentlig betydning for formålet med dette direktiv,
- e) at være i besiddelse af fugle af arter, som det ikke er tilladt at jage og indfange.

Store fuglearter med lang levetid og langsom reproduktion, fx gæs, traner og ørne er særligt følsomme over for den ekstra dødelighed, som vindmøller kan påføre bestandene. For disse arters vedkommende kan selv en mindre reduktion i overlevelsesraten have betydning for bestanden. Bestandene af mindre fuglearter med hurtig reproduktionstid, som fx drosler og sangfugle, er mindre følsomme over for ekstra dødelighed.

Fugle, der yngler eller raster i nærheden af en havmøllepark eller trækker igennem område med en havvindmøllepark, kan potentielt forstyrres, fortrænges eller kolliderer med vindmøllerne. En havvindmøllepark kan potentielt have en barriereeffekt. Vurdering af behovet for at gennemføre passende og forholdsmæssige afbødende foranstaltninger for yngle-, raste- og trækfugle beskrives i det følgende.

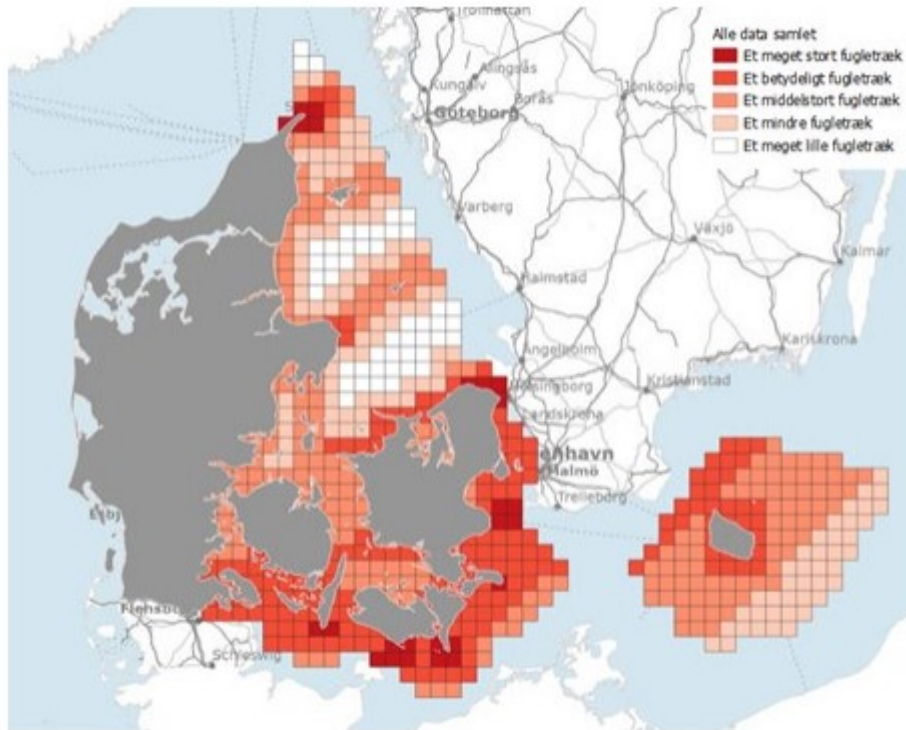
Eksisterende viden

Middelgrunden Havvindmøllepark er placeret > 8 km væk fra nærmeste yngle- og rasteområderne på det sydlige Saltholm.

DCE udarbejdede i 2021 en rapport, hvori der blev foretaget en kortlægning af rastende fugle i et område af Øresund²⁹. Området omfattede Middelgrunden Havvindmøllepark. Resultatet viste, at forundersøgelserområdet udgør et vigtigt raste- og overvintringsområde, bl.a. for havdykænder, særligt i Køge Bugt og Øresund, mens især Saltholm huser større ynglebestande af bl.a. ternere, bramgås og edderfugl. De fleste af disse forekommer kystnært og på lavt vand, fx omkring Saltholm og langs vestkysten af Sverige, mens en række arter forekommer længere fra kysterne og på dybere vand. Desuden er Saltholm og det omgivende fladevand en vigtig fædelokalitet for et stort antal grågæs og knopsvaner.

En kortlægning fra 2023 viser desuden, at Øresund er et vigtigt område med et betydeligt antal trækkende fugle.

²⁹ Therkildsen, O.R., Petersen, I.K., Balsby, T.J.S., Nielsen, R.D., Bladt, J., Bisschop-Larsen, R., Pedersen, C.L., Sterup, J. & Nielsen, J.C. 2021. Vurdering af den potentielle påvirkning af fugle ved opstilling af to vindmølleparker i Øresund. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 130 s. - Teknisk rapport nr. 238.

Figur 2 De samlede trækintensiteter for landfugle og vandfugle vist som størrelsen af trækket i 10 x 10 km kvadrater³⁰.

Trækkende fugle i Øresund blev ligeledes kortlagt af Therkildsen et al. (2021)²⁹. På baggrund af rapportens resultater ses, at det er sandsynligt, at en række arter af trækfugle, som er opført på fuglebeskyttelsesdirektivets bilag I, forekommer i områderne omkring Middelgrunden Havvindmøllepark (Tabel 3).

Tabel 3 Fuglearter på Bilag 1 i Fuglebeskyttelsesdirektivet, der er sandsynligvis trækker i/nær projektområdet baseret på Therkildsen et al. (2021)²⁹.

Fuglearter på Bilag 1 i Fuglebeskyttelsesdirektivet, der er sandsynligvis trækker i/nær projektområdet
Skarv (<i>Phalacrocorax carbo</i>)
Edderfugl (<i>Somateria mollissima</i>)
Knopsvane (<i>Cygnus olor</i>)
Grågås (<i>Anser anser</i>)
Bramgås (<i>Branta leucopsis</i>)
Fiskeørn (<i>Pandion haliaetus</i>)
Havørn (<i>Haliaeetus albicilla</i>)
Vandrefalk (<i>Falco peregrinus</i>)

³⁰ Holm, T.E., Sterup, J., Nielsen, R.D. & Petersen, I.K. 2023. Fugletrækruter og rastende vandfugle i den danske del af HELCOM-området. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 31 s. - Videnskabelig rapport nr. 552

Rød glente (<i>Milvus milvus</i>)
Hvæpsevåge (<i>Pernis apivorus</i>)
Musvåge (<i>Buteo buteo</i>)
Trane (<i>Grus grus</i>)
Fjordterne (<i>Sterna hirundo</i>)
Rovterne (<i>Hydroprogne caspia</i>)
Havterne (<i>Sterna paradisaea</i>)
Dværgterne (<i>Sternula albifrons</i>)

Vurdering

Middelgrunden Havvindmøllepark er placeret > 8 km væk fra nærmeste yngle- og rasteområderne på det sydlige Saltholm, og Energistyrelsen vurderer på den baggrund, at støj og forstyrrelser fra Middelgrunden Havvindmøllepark på ynglefugle er ubetydelig, hvorfor der ikke vil være forstyrrelser af yngleområder. Dette underbygges af vurderingen i Natura 2000-planen N142 - Saltholm og omliggende hav, hvor tilstanden af levesteder for ynglefugle er vurderet som god-høj, bl.a. fordi der stort set ikke er menneskelig forstyrrelse³¹, herunder forstyrrelse fra havvindmølleparker.

Rastende fugle, der findes i området er primært knyttet til Saltholm, der ligger > 8 km fra Middelgrunden Havvindmøllepark. Skarv tiltrækkes ofte af havvindmøller, sandsynligvis pga. øget fødeudbud omkring møllefundamentene³². Energistyrelsen vurderer på baggrund af afstanden til Saltholm, at risikoen for fortrængning af rastende fugle, der raster på om omkring Saltholm, som følge af den fortsatte drift af Middelgrunden Havvindmøllepark, vil være lav og uden betydning for fuglebestande.

Risikoen for, at rastende fugle eller fugle på træk kolliderer med vindmøllerne i et omfang, der påvirker bestandene, vurderer Energistyrelsen at være meget lille. Dette skyldes, at kollisioner er generelt sjældne hændelser³³ og artsgrupper som bl.a. traner, ænder og gæs udviser stor evne til at undgå kollision med vindmøller^{34,35,29,36}. Terner er i risiko for at kolliderer, når de er på fourageringstræk

³¹ Miljøstyrelsen. 2023. Natura 2000-plan 2022-2027. Saltholm og omliggende hav.

³² Dierschke, V., Furness, R.W., & Garthe, S. 2016. Seabirds and offshore wind farms in European waters: Avoidance and attraction. *Biological Conservation* 202, 59–68

³³ Band, W. (2000). Windfarms and birds: Calculating a theoretical collision risk assuming no avoidance. SNH Guidance. Spreadsheet and model available at <http://www.snh.gov.uk/docs/C234672.xls>

³⁴ Therkildsen, O.R. & Elmeros, M. (Eds.). 2017. Second year post-construction monitoring of bats and birds at Wind Turbine Test Centre Østerild. Aarhus University, DCE – Danish Centre for Environment and Energy, 142 pp. Scientific Report from DCE – Danish Centre for Environment and Energy No. 232. <http://dce2.au.dk/pub/SR232.pdf>

³⁵ Rydell J., H. E. (2017). Vindkraftens påvækn på fåglar och fladdermöss. - Naturvårdsverket rapport 6740

³⁶ WSP (2024). Environmental note - crane and birds of prey avoidance response to offshore wind farms.

mellem ynglekolonier og fourageringsområder, men undersøgelser fra området viser, at de ikke er på sådanne træk i området²⁹. Den beregnede kollisionsrisiko for fiskeørn, havørn, vandrefalk og rød glente er i Therkildsen et al. (2021) beregnet som lav (< 1 kollision/år³⁷). Musvåger og hvepsevåger er generelt gode til at undvige vindmøller og trækker forventeligt syd for Middelgrunden Havvindmøllepark²⁹. Energistyrelsen vurderer på den baggrund, at risikoen for, at kollisioner har betydning for rovfuglebestande, er lav.

Afbødende foranstaltninger

Som følge af det ovenstående har miljøvurderinger af havvindmølleparker i Danmark ikke tidligere ledt til, at der var behov for at indføre afværgende foranstaltninger for at afværge forstyrrelse og drab af fugle, herunder på baggrund af de arter af fugle, der forekommer i området, og at der ikke er kendskab til, at der har været kollisioner af fugle ved parken siden etableringen i 2001. På den baggrund vurderer Energistyrelsen, at der ikke er behov for at indføre afbødende foranstaltninger for fugle, der forekommer på fuglebeskyttelsesdirektivets bilag I. Levetidsforlængelsen er således ikke i konflikt med forbuddet mod forsætlig forstyrrelse og drab i henhold til fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 5.

4) Offentliggørelse

Tilladelsen offentliggøres på Energistyrelsens hjemmeside.

5) Klagevejledning

Denne afgørelse kan ifølge bekendtgørelse nr. 774/2024 § 5, stk. 7, påklages af Tilladelsesindehaver HOFOR Vind A/S til Energiklagenævnet, Nævnenes Hus, Toldboden 2, 8800, Viborg, <https://naevneneshus.dk/start-din-klage>.

Klagen skal være indgivet skriftligt inden 4 uger efter at afgørelsen er meddelt.

Med lov nr. 468 af 14. maj 2025 om Energiklagenævnet, der træder i kraft den 1. juli 2025, bliver det fra den 1. juli 2025 obligatorisk at anvende Nævnenes Hus' klageportal til indgivelse af klage til Energiklagenævnet, jf. lovens § 15. Indtil denne dato kan klagen enten indgives via klageportalen eller sendes til Energiklagenævnet på mail ekn@naevneneshus.dk. Fra og med den 1. juli 2025 skal klager indgives via klageportalen.

Du tilgår klageportalen via borger.dk eller virk.dk og logger ind med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Energistyrelsen i klageportalen. Du vil modtage en kvittering, når klagen er indgivet.

³⁷ Beregningerne er foretaget pba. to planlagte mølleparker i Øresund (Nordre Flint og Aflandshage) med scenarier med 42-73 møller. Dette betyder, at risikoen er væsentligt lavere for Middelgrundens 20 møller.

Klagen sendes i første omgang automatisk til Energistyrelsen. Hvis Energistyrelsen fastholder afgørelsen videresendes klagen til Energiklagenævnet via klageportalen. Du får besked, når klagen er videresendt.

Energiklagenævnet vil som udgangspunkt afvise klager, der indgives uden om klageportalen, medmindre der foreligger særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Energistyrelsen. Vi videresender herefter anmodningen til Energiklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Energistyrelsens afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed end Energiklagenævnet. Afgørelsen kan ikke indbringes for domstolene, før den endelige administrative afgørelse foreligger.